KVINNORNAS TIDNING

N:o 8. 5:te årg. 22 Februari 1925.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
» sista sidan 20 öre pr mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: *Magasinsgatan 12, Göteborg.* Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6:—. 1/2 år Kr. 3:50. 1/4 år Kr. 2:—.
Lösnummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1925.

INNEHÅLL.

Utlandskrönika i sammandrag.
Vårnatt. Av I. A.
En fallen idol. Av Crayon.
Pauline Brunius. Av Hilda Sachs.
Signe Hebbe †.
Större arbetsglädje — d:r Sven Hedins födelsedagsgåva till svenska folket.
Till okänd kust. Av Elin Eilertz.
Teater.
De oföddas rätt — och de föddas. Av En opponent.
Bort från hemmet eller tillbaka dit. Av Margareta Heikel.
En spiritistisk seance.
Doktor Abrams magiska låda. Av A. R.

——::——

Utlandskrönika
i sammandrag.

Den interallierade kontrollkommissionen är nu färdig med sin berättelse över alla försummelser som Tyskland skulle gjort sig skyldigt till ifråga om den avrustning, som enligt Versaillestraktaten ålegat det. Det vill synas, som om man haft svårt att leta reda på några verkliga och påtagliga brott mot överenskommelsen, men man tycker sig se hemliga och onda anslag över allt, i det tyska riksvärnets organisation, i den akademiska ungdomens sammanslutningar o. s. v. De franska tidningarna framhäva, att vad man särskilt måste ta hänsyn till är den krigiska och mot Frankrike fientliga *andan* hos det tyska folket.

Den engelska pressen förfäktar energiskt åsikten, att Tyskland med minsta möjliga tidsutdräkt bör få veta i vilka avrustningspunkter det brutit och att, så fort rättelser härutinnan blivit gjorda, Kölnzonen och Ruhrområdet skola utrymmas. Det finns på engelskt håll ingen sympati för tanken att Kölnzonens ockupation skall sammankopplas med frågan om skydd för Frankrike mot ett eventuellt tyskt hämndekrig. Det är som bekant *engelska* trupper som stå i denna zon.

Samtidigt är det ett franskt önskemål av stor betydenhet att Kölnzonen alltjämt skall undanhållas tyskarne. Över detta område går nämligen järnvägspulsådern mellan Frankrike och de franska trupperna i Ruhr. Man tror, att den franska regeringen under trycket av folkopinionen skall tillgripa en förhalningspolitik och med alla möjliga medel söka förmå engelsmännen att stanna kvar i Kölnzonen. Dessa planer gillas emellertid icke inom det franska socialistpartiet, vilket vill utrymning av det ifrågavarande området snarast möjligt och överhuvud taget samförståndspolitik gentemot Tyskland. Herriots regering, som är vänsterradikal, är för sin maktställning beroende av socialisterna. Undandraga de regeringen sitt stöd är dess fall oundvikligt.

Frankrikes finansläge är f. n. bekymmersamt. Francen faller och varupriserna stiga. De besittande klasserna frukta nya och betungande skatter, vilka regeringen av hänsyn till sina socialistiska vänner skulle kunna finna sig föranlåten att pålägga. Kapitalet skickas på omvägar ut ur landet för att undgå den hotande beskattningen.

Preussen har fått sin nya regering, vars ställning dock betecknas som synnerligen svag. Den stöder sig på de borgerliga vänsterpartierna och har till avgjord motståndare den samlade högern.

En allvarlig schism har utbrutit mellan Tyskland och Rumänien. Det sistnämnda landet fordrar att Tyskland skall inlösa de banksedlar som tyskarne till betydligt belopp läto den rumäniska riksbanken trycka, då de under kriget höllo landet ockuperat. Versaillesfredstraktaten, som ju innesluter den allmänna uppgörelsen mellan de krigförande staterna, upptar emellertid icke detta krav varför Tyskland också anser sig kunna tillbakavisa det. Spänningen mellan de båda länderna växer dag för dag.

Det framhålles i världspressen, att det tidigare omnämnda rysk-japanska avtalet icke är så omfattande och, med hänsyn till "den gula faran", så hotande som man velat göra troligt. Emellertid förebådas i detta avtal en traktat, som torde komma att bli av mycket stor betydelse.

I Finland har presidentval ägt rum. Den valde är landshövdingen i Viborgs län L. K. Relander, agrar. Valet avgjordes i högerriktning genom de borgerliga partiernas samverkan.

Spanjorernas ställning i Marocko är dålig. En amerikansk tidningsman, som besökt de platser där de spanska trupperna kämpat mot infödingarne påstår, att de förstnämndas förluster i människoliv äro mångdubbelt större än vad som meddelats.

Den persiske ministerpresidenten Reza Khan har hos landets parlament utverkat åt sig en utsträckt maktbefogenhet tagen från rikets herskare schahen.

Italiens diktator Mussolini är sjuk i influensa, vilken sjukdom åter går sitt segertåg genom världen, lyckligtvis icke alltför ondartad till sitt väsende.

——::——

Man älskar hos flickan vad hon är och hos ynglingen vad han lovar att bliva.

J. W. v. Goethe.

*

Blott ett trångt hjärta växer icke, men ett stort blir större. Det förra göra åren allt trängre, det senare vidga de ut.

Jean Paul.

*

Ingenting är vanhederligare än en gammal man, som icke kan framvisa något annat bevis för att han levat länge än sin ålder.

Seneca.

*

Vad är sorgen? — En ocean. Vad är glädjen? — En droppe däri.

A. Petöfi.

——::——

Vårnatt.

Ensam vid en mattblå ruta
ser jag ut i tysta natten,
ut i nattsval landskapsvärld;
hör ett brus från fjärran vatten,
skönjer ljus ifrån en skuta,
glidande på okänd färd.

Ännu ifrån kakelhällen
glimma kolen vintrigt röda.—
Vinter än härinne rår.
Doft av lackviol i kvällen,
isens ljud så tinat spröda
varsla dock om vårt och vår.

Det är morgonlivets sista
tvekan — första sträckning
ifrån ro till kraft.
Tid, då alla isar brista,
tid av väckande och väckning,
tid av sav och saft.

Och jag känner hur därinne
isar brista upp och driva
hän med glömskans flod.
Känner, huru tid är inne,
gåvotid, då liv vill giva
liv med eget hjärteblod.

Vårnatt, i dig löften ljusa,
undersamma genomtona
allt, som liv och anda bär.
Sakta jublande de brusa
budet, som skall allt försona:
Evigt, evigt livet är!

I. A.

En fallen idol.

Han är en herrgårdsgosse och bara fyra år.

En liten dalmas med äppelröda runda kinder, ljusgult hår och stora blåa ögon.

Han är tokig i hästar. Näst far och mor och bror älskar han därför kusken Efraimson.

Far är ju i en klass för sig, men därefter kommer Efraimson som den högsta och yppersta representanten för det manliga släktet.

Han är helt enkelt underbar. Han för kommandot i det stora stallet, där lille Bengt travar tätt efter honom in i spiltorna till de väldiga hästarne, på vilkas breda glänsande rygg han ibland, hisnande av lycka, lyftes upp.

Efraimson kör också de granna fuxarne för vagnen, och Bengt får ofta sitta bredvid honom och hålla i tömmarne.

Allt vad Efraimson gör är väl gjort. Bengts blick vilar med outsäglig beundran och dyrkan på det gamla väderbitna ansiktet med de buskiga ögonbrynen och den gråa korklippta mustaschen.

Och när han leker för sig själv, försöker han vara alldeles sådan som Efraimson är.

Just nu är han ute och åker. Han sitter i salongen på en liten stol framför vilken två små trähästar ystert sträcka i väg. Han är alldeles röd och upphettad av spänningen och den svindlande farten där han stund efter stund sitter alldeles stilla med händerna omslutande de tunna tömmarne och den lilla piskan.

I rummet befinna sig far och mor och några av deras vänner. De ha förstulet roligt åt pysens stilla lek.

Nu säger far:

— Sså, du är ute och kör som Efraimson. Då kan du väl också tala Nås-språk som han?

Bengt är genast med på leken. Uttrycket i hans ansikte blir ännu mera Efraimsonskt, spänt och allvarligt och den lilla tungan putar ut underläppen just på det ställe, där Efraimson brukar ha sin tobaksbuss inlagd.

Då händer det!

Lille Bengt drar ihop sina ljusa ögonbryn så gott han kan, spottar utåt golvet, manar med piskan på vänsterhästen, som är litet trög, och brummar: — Jävvla kamp!

Ingen säger något men far, stor, väldig, ung och god reser sig upp, lyfter Bengt på armen och går in med honom i ett annat rum.

Han håller pilten litet ifrån sig och ser honom milt och allvarligt an:

— Så säger man inte. Det är inte vackert att säga så.

Bengt svarar icke. Far och son blicka in i varandras ögon. Det är som om något rörde sig i den lilles själ. Det är en kunskap han undfår som gör honom mycket, mycket ledsen. Tårarne välla upp i hans ögon, han slår armen om faderns hals och gråter med ansiktet mot hans axel.

Det dröjer länge innan hans snyftningar upphöra och fadern kan ställa ner honom på golvet.

Pilten är icke densamme som nyss. Han förstår för första gången i sitt liv att stora människor inte alltid äro att lita på, han förstår att han bedragit sig på Efraimson, att det hos denne finns sådant som inte är vackert och som man måste akta sig för.

Aldrig mera skall hans ögon med outsäglig beundran och dyrkan vila på Efraimsons gamla ansikte. Han skall se på honom med undrande bedrövade ögon eller med en kritisk och kall blick.

För stackars Efraimson skall det hela vara en gåta. Han vet ju inte, att han är en fallen idol.

Crayon.

——::——

Pauline Brunius.

PAULINE BRUNIUS.

"Morgon, middag, afton", så heter italienaren Niccodemi's vackra teaterstycke, från vilket ovanstående bild är hämtad. Den unga Grazia gör sin entré omfladdrad av dimblå slöjor, lätt och snabbfotad som en flyende dryad — en bild av betagande poesi. I stegrad takt ger skådespelerskan sedan en livlig och lättrörd kvinna, alltmer verklig och mänsklig.

Det har blivit sagt, att Dramatiska teatern just nu har alltför många primadonnor. Där finns också verkligen en hel rad kvinnliga förstarangskrafter, som säkert i alltför långa mellanrum tvingas att törsta efter rampljuset. Svenska teatern har en, en oomtvistlig: Pauline Brunius, en konstnärinna, som tycks ha en riklig mängd strängar på sin båge, kanske ännu flera än vi nu veta om.

Pauline Lindstedt är Stockholmsbarn, och när hon började sin utbildning i dramatisk konst, hade hon den förmånen att få till lärarinna Lotten Dorsch, som ej endast var en utmärkt skådespelerska, utan även ägde en framstående intellektuell begåvning, som bör ha gjort henne högst lämplig att undervisa. Den unga eleven kom först till Olympia, som sedan blev Östermalmsteatern; jag minns henne där som Birgit i det gamla sagospelet "Ljungby horn". Hon var sedan en tid fäst vid Dramatiska teatern, så några år vid Svenska, som hon sedan fast tillhört sedan 1912 — en redan tjugutvåårig teaterbana, under vilken hon utfört de mest skiftande roller: från Sigrid den fagra till Hedda Gabler och något så modärnt som Karen Bornemann, från den lekande Cyprienne i "Låtom oss skiljas" till den imponerande Katarina II och den åldrande drottning Elisabet, från den förgrämda Alice i "Dödsdansen" till nu senast, när Svenska teatern i dessa dagar firat sin 50-årsfäst, den kloka och livliga Lovisa Ulrika i August Brunius' stycke "Dalin och drottningen". Även rent komiska saker ligga inom hennes område, hon har utfört sådana med stor framgång, t. ex. fröken Spärling i "Det lyckliga valet", och hon säger att just sådana mindre roller, skarpt tecknade, roa och intressera henne. Men vad som redan länge väntat är två stora ting — återigen vitt skilda — Minna von Barnhelm och Kleopatra. En turné förberedes nu ganska snart, möjligen till påsktiden, Göteborg skulle besökas, pjäsen skall bli Géraldys "Om jag vill" och Gösta Ekman motspelaren.

Det är i sanning svårt att säga i vilka roller Pauline Brunius lyckats bäst. Det finns i hennes spel, hur skiftande uppgifterna än äro, något klart och träffsäkert, som vittnar om det allvarliga studiet och konstnärsblicken. En ung skådespelare yttrade en gång, när det talades om hur viktigt motspelarens sätt är: "Att spela mot fru Brunius, det är som om man hade en säker hand som ledde en". Denna gåva för samspelet är det troligen som lett Pauline Brunius att även ägna sig åt regissörskapets verksamhet. Hon har nyligen iscensatt "Carites' porträtt" och "Vad kvinnan vill".

Favoritrollerna?

Jungfrun av Orléans, Hedda Gabler, Katarina II, Drottning Elisabet" — det är alltsammas ståtliga gestalter. Men så till sist nämnes såsom den käraste: Tora Parsberg. Och där ha vi det högvuxna i gestalten förenat med det milda, skyddande och moderliga, och häri ligger orsaken, tror jag, varför konstnärinnan känner den vara sig närmast. Godheten — har ni sett hur sällan den återges från scenen? Skådespelerskor kunna vara skickliga och ge snart sagt allt annat, men inför den strandar alltför ofta deras konst. Louise Fahlman kunde ge den, enkelt och dock så mänskligt stort. Pauline Brunius kan det också.

Hilda Sachs.

——:——

Härligt är endast det unga och rena,
Skönaste fröjden är oskuldens fröjd.
Ungdomens oskuld erövrar allena
Livets förklarade strålande höjd.
Ljuvaste drömmar om sällhet och ära
Kronan av livet, o ungdom är du.
Lycklig är den som i åldern kan bära
Glad dina törnfria rosor ännu.

K. A. Nicander.

*

Nio gånger av tio är det över suckarnes bro vi överskrida den smala klyftan mellan ungdomen och mannaåldern.

E. Bulwer.

——::——

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor
över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel
högsta gällande ränta

Telegramadress
"Kreditbolaget"

Inf. gen. Göteb. Tandl.-Sällskap.
Tandl. Lisa Andrén
Vasagatan 5 B, Tel. 10919.
10—2, 5—7; lördagar 10—2.

Tandläkare Anne-Marie Heijde
Vasaplatsen 1. Tel.: 15500
Rådfrågningstid 1/2 2—1/2 3.
Andra tider efter överenskommelse.

Tandläkare KARIN THORLEIF
Kungsportsavenyen 29. Tel. 11789.
Vard. 1—2 el. efter överenskommelse.

Signe Hebbe.

†

Signe Hebbe, den fräjdade sångpedagogen och en gång en av de mest strålande företeelserna på vår svenska operascen har efter en längre tids sjuklighet avlidit i Stockholm i den höga åldern av 87 år.

För svenska öron har det alltid legat en särskild klang i Signe Hebbes namn. Man behövde endast se henne, denna ännu långt in i ålderdomen spänstiga och harmoniska gestalt med de plastiska linjerna, de livfulla rörelserna, och den intelligenta blicken i det vackra själfulla ansiktet för att förstå att hon tilhörde de utvaldas skara. Det var en personlighet som präglade sig in i minnet. För en äldre generation, som en gång förunnats att höra henne från scenen blev intrycket av hennes sång och spel starkt och oförglömligt. Man förstår bäst vilket utomordentligt välde hon måtte ha utövat, när man erinrar att över 40 år förgått sedan hon lämnade scenen utan att minnet av hennes uppträdande där hunnit helt förblekna. Det var efter en 17-årig lysande, segerrik konstnärsbana, vilken då ännu stod på höjdpunkten av glans och ära som Signe Hebbe plötsligt till alla sina beundrares förvåning och förstämning drog sig tillbaka från scenen och dess triumfer för att ägna den därigenom vunna tiden och intresset åt sin åldriga, sjuka mor, författarinnan och publicisten fru Vendela Hebbe, till vilken hon sannolikt knöts i den innerligaste själsgemenskap. En mindre betydande konstnärinna skulle under en så lång tidsperiod av tystnad för längesedan varit glömd. Signe Hebbe förblev den stora konstnärinnan in i det sista. Som sång- och scenpedagog fortsatte hon även efter sitt tillbakaträdande att indirekt göra en betydande och högt respekterad insats i svensk sång- och scenkonst.

Signe Hebbe skördades icke av den för tidiga döden. Hennes bortgång betydde det ofrånkomliga, varunder man måste resignera. Hon hade gjort sin gärning — fyllt sitt värv. Kännes förlusten ändå tung är det emedan hon tillhörde dessa sällsynta andar vilka lysa upp mänskligheten historia och göra den en rikt begåvad och god människa fattigare då de slockna.

—::—

PÄRLOR
JUVELER
i modern infattning fördelaktigast
hos
K. Anderson
Hovjuvelerare. Ö. Hamng. 41.

Hemmets tidning
— är —
Göteborgs Aftonblad

Särskild, omväxlande
avdelning för kvinnan
och hemmet.
I varje nummer, värdefulla artiklar i olika
frågor, berättelse,
följetong, kåserier.

Pr kvartal 7.50 fritt hemburen.

Lösnummerpris 10 öre.

Större arbetsglädje — d:r Sven Hedins födelsedagsgåva till svenska folket.

Med anledning av d:r Sven Hedins den 19 februari inträffade 60-årsdag har D. N. uppvaktat den celebre forskaren med en intervju. Bland övriga intressanta uttalande förekom även ett rörande svensk arbetstakt, som vi tillåta oss att här nedan in extenso återgiva:

Doktor Hedin säger:

"Jag tycker att det går för lojt till här hemma. Man bråkar om arbetet mer än man arbetar. Man tar arbetet som ett gissel och ett ok och anammar det inte med glädje. Och ändå ha vi det människomaterial vi ha . Vi tillhöra den yppersta nationen — det behöver man inte vara extra patriotisk för att inse — men vi anstränga oss inte tillräckligt. Vår arbetarstam består av idel aristokrater. Vi ha en gång varit världens förnämsta krigarnation, varför skulle vi inte nu kunna bli världens förnämsta arbetare, skapa oss samma ställning i fredlig tävlan? Vi borde för övrigt försöka med mera tävlan i arbetet. Det är alldeles rätt att den som arbetar bra och mycket skall ha det bra, arbetaren skall ha del av tidens komfort och bekvämlighet, som alla andra. Men ingen skall ha det gratis, utan som arbetets lön. Den som åstadkommer mest skall ha mest betalt.

En brist i vårt arbetssätt är också, anser jag, att vi i alltför hög grad sakna koncentrationsmöjlighet. Man kanske får säga att vi äro litet för sällskapliga av oss. Sällskapslivet tar bort för mycket tid, men å andra sidan har också det sin betydelse. Det är nyttigt att träffa andra människor och utbyta tankar och åsikter. Är man inte ute och med i livet, blir man lätt en gammal stofil, och det ska' man akta sig för, men det går mycket väl för sig att begränsa sällskapslivet en smula här hemma, utan att förta dess fördelaktiga inflytande.

Jag skulle gärna vilja ge svenskarna som födelsedagsgåva arbetsglädjen. Jag tror det är det vi behöva. Glädje vid vår syssla. Då blir det också intensitet i arbetet. Och det är det vi behöva. Vi ha material att producera av och med — den präktigaste arbetarstammen och de rika skatterna i jorden; Norrland skall vara den rikast utrustade fläcken i Europa — men vi producera för litet. Låt oss ta i med intensitet och energi, och ingen behöver längre klaga över dålig ekonomi. Arbete ger inkomster och — rätt drivet — även glädje.

—:—

Ack, barnets himmel hänger full
Med lyror och det röda gull
Och allt vad mannen diktar sedan
Som hjältar stort, som blommor smått,
I skönare gestalter gått
Förbi hans barndomsvägar redan.

Es. Tegnér.

—::—

1/2 PRISER
Kappor från Kr. 25^00
Promenadkjolar fr. Kr. 6^00
Kapptyger i Svenskull fr. Kr. 1^50 pr mtr
Pälskragar fr. Kr. 5^00
Muffar fr. Kr. 6^00
Pälsfoder fr. Kr. 19^00
GUSTAF BYRMANS ENKA
10 KORSGATAN 10

Till okänd kust.

Av *ELIN EILERTZ.*

Det är en av världens största järnvägsknutpunkter, där de stora färdevägarne korsa varandra. Likt ett stort, efter tidtabellen rytmiskt arbetande hjärta suger den till sig den resande människoströmmen från världens alla ändar för att under en kort stund samla och blanda den i något av sina rum och sedan åter driva den ut, spridande den för himlens alla vindar, åt söder, åt norr, åt öster och väster.

I den väldiga väntsalen, där även servering äger rum, råder icke direkt trängsel men där är mycket folk, burget och mindre burget. Luften under det höga taket, från vars många ljuspunkter det elektriska kallvita skenet faller ner över det stora rummet, är fylld av matångor, av skrammel från glas och porslin, av sorlet från alla dessa människor som prata och skratta, som brådskande komma och gå. Då och då ilar en darrning genom stenmassan, som om jorden under densamma bävade — — det är när något av de stora expresstågens jättelokomotiv med starka, djupa, långsamma andetag ångar in på ett av de otaliga spåren under banhallens mäktiga valv av glas och järn.

Man har bänkat sig kring borden, mellan vilka kyparne skynda fram och åter med stora matbrickor, som de skickligt balansera på de utspärrade fingertopparne, eller med händerna fulla av ölsejdlar, brunsvarta eller guldglänsande under det vita skummet.

I väntan på tåg eller tågbyte sitta andra resenärer sida vid sida på de långa bänkarne utmed väggarne, uppstramade eller med hakan nedsjunken mot bröstet. En och annan sover uttröttad med huvudet på grannens skuldra eller med knäna uppdragna till hakan, kullfallen på bänken.

Runt om på golvet ligger handbagaget uppstaplat, övervakat från bänkarne, eller också ha ägarne slagit sig ner mitt ibland sina tillhörigheter.

På ett stort hopknutet bylte och med många andra knyten förutom korgar och väskor omkring sig sitter en kvinna. Hon är ännu ung och sydländskt vacker. En solig hy, en fint skuren näsa, blanksvarta ögon under smala bryn. En grann liten schal över axlarne, en lika färgrik duk över det korpsvarta håret, knuten så att örsnibbarne med de svängande glänsande berlockerna synas.

I famnen håller hon ett litet barn, som nyss vaknat ur slummern och nu vid solskenshumör ligger och fäktar i luften med ett par knubbiga små nävar. Tätt intill henne på golvet sitta ytterligare tre småttingar och sova tryggt med sina mörka krushåriga huvuden mot hennes knän, som hon väl aktar sig att röra.

Då och då ser hon upp till en man, som sitter på bänken bredvid med huvudet lutat mot väggen. De växla en blick, ett par ord, de nicka åt varandra och le med vita tänder.

De äro italienare.

Det är något rörande över denna grupp . Deras tillhörigheter äro så anspråkslösa, och när de tro sig icke observerade, läser man i deras ansikten ovisshet, oro, beklämning.

Äro de utvandrare? Äro de redan här oförmögna att förstå andra, att själva göra sig förstådda? Och går deras färd än vidare? En natts järnvägsresa till den stora hamnstaden och därifrån över ett omätligt hav till en okänd kust, från vilken ingen väg leder tillbaka?

Varför söka de sig hän till ett främmande land? För de bättre utkomstmöjligheternas skull?

Men är då pängar det värdefullaste i livet? Kan de betala allt? Smärtan av att ryckas upp ur hemlandets älskade jord och omplanteras i en främmande och likgiltig, smärtan att lämna sin barndoms och ungdoms underbara nejder, sina fränder och vänner, sitt eget folk?

Och den okända kusten? Som främlingar skola de leva där bland oräkneliga andra främlingar från jordens alla kanter, hundra steg längre ner i samhällsdjupet än landets egna lyckliga barn. Det hårdaste, minst ansedda arbetet skall bli deras. Varje morgon skola de vakna till slumkvarterets fulhet och misär. Och samtidigt skall deras fantasi visa dem hemlandets solbelysta berg och dalar, floder och sjöar — hemlängtan skall sucka i deras hjärtan!

De skola aldrig lära sig det främmande språket, endast några få brutna meningar. De skola kunna säga det nödvändigaste, det vardagligaste, men aldrig inför andra ge uttryck åt vad de djupast känna, aldrig fritt och flödande och befriande kunna tala ur sitt hjärtas djup.

De skola aldrig slå rot där borta —

Är det på allt detta de tänka, när de i begrundan sänka huvudet?

Men vilken är då den lyckliga tanke, som blänker till i ögat, när deras blickar mötas och huvudet får sin modiga stolta kastning.

— Men *barnen!* säger kanske denna tanke. *Barnen* skola slå rot där ute. Det skall bli *deras* fädernesland, detta stora, rika, mäktiga stolta rike. De skola gå i dess präktiga skolor, tala dess språk utan brytning. De skola få det lätta, det ansedda arbetet, de ledande befattningarne. De skola som vuxna inte vakna till slumkvarterets fulhet och misär utan till villakvarterens skönhet och komfort. Hemlängtan skall icke sucka i deras hjärtan. De *äro* hemma i eget land — lyckliga!

Det är utvandrarefamiljens saga, ständigt densamma och alltid lika gripande. Ur föräldrarnes offer skall blomma barnens jordiska framgång och lycka, barnens och deras efterkommandes i oöverskådliga led.

Liksom så många gånger förut under aftonens lopp slås dubbeldörrarne till väntsalen upp och en järnvägsfunktionär utropar i sjungande ton nästa tågs avgång. Det är den stora hamnstadens namn han ropar.

Den lilla gruppen lyssnar spänt — springer upp.

Mannen har trätt sina armar in i de många byltenas knutar, hängt de sammanbundna korgarne och väskorna över sin skuldra. Man ser knappast den undersätsigt byggda, seniga gestalten under den väldiga börda han axlat.

Han bär den lätt. Han tillropar leende de sina ett par ord och tågar ut ur salen. Hustrun följer honom med lätta, nästan dansande steg. Hon bär den minste högt i famnen och de tre andra småttingarne gripa ett fast grepp i hennes granna vida svajande kjol och trava tryggt vid hennes sida.

Ut i världen — —

—:—

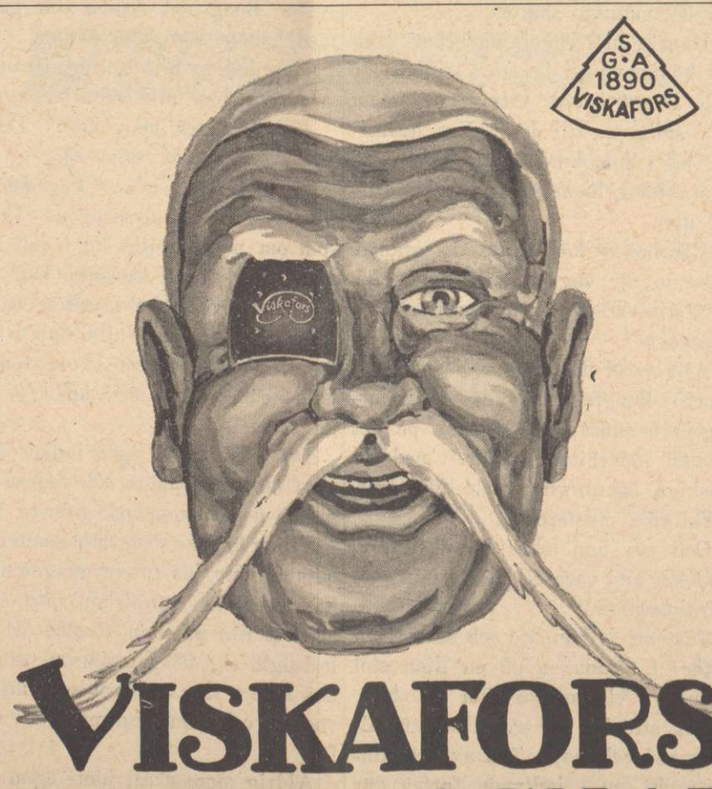

VISKAFORS
GUMMIKLACKAR
Slitstarkare än alla andra
Skandinaviska Gummiaktiebolaget Viskafors

A.-B. FERD. LUNDQUIST & Co.
för alltid på lager alla
VISKAFORS
fabrikat till fabrikspriser.

Västra Sveriges
morgontidning
i alla afseenden är
Göteborgs
Morgonpost
Ledande moderat tidning
Innehållsrik
Tillförlitlig
Intressant
Snabb
Prenumerera

Vill Ni ha vackra hållbara Gardiner
KÖP DÅ
TANGENS
GARDINER
Bästa Fabrikat

Tangens Gardiner
platsens största sortering hos
A.-B. CARL JOHNSSON
Kungstorget.

Begär alltid
Kobbs
Thé

Livet i Bergslagen
i helg och söcken under gångna tider det är vad som skildras i Redaktör A. G. Peterssons genealogiska bokarbeten
MÅNSSLÄKTEN
KEXSUNDSSLÄKTEN
NYTORPSSLÄKTEN, 8 kr. vard.,
ÅSJÖHYTTESLÄKTEN
5 kr. plus porto per postförskott.
Distribueras endast från förf:s eget förlag, adr.: *Kristinehamn.*

MERKUR-TVÅLEN
använd enligt bruksanvisningen
giver ett storartat resultat.

En intressant utställning.

Bostadsinspektrisen fröken *Hanna Bylander*, som förra året med ett stipendium av Göteborgs stad företog en resa till U. S. A. för att studera amerikansk bostadsinspektion och bostadsanläggningar för arbetarklassen, har haft den goda idén att nu anordna en utställning för att delge intresserade resultaten av den givande resan. Man finner där ett stort antal ritningar och fotografier samt dessutom en myckenhet litteratur, berörande icke blott bostadsfrågan utan även folkhygienen i allmänhet med en mängd praktiska uppslag. Personer med intresse för allt detta kunna göra många värdefulla rön på utställningen, vilken är inrymd i "Hus och Hems" lokal, Östra Hamngatan 18. Den hålles öppen endast några få dagar.

—::—

Stora Teatern.
Söndag kl. 1,30 Billighetsmatiné:
GREVINNAN MARIZA.
Gästspel av Margit Rosengren.
Varje afton kl. 8:
KYSKA SUSANNA.
Gästspel av Margit Rosengren.

Lorensbergsteatern.
I kväll kl. 8:
S/S GLENCAIRN.
3 bilder från sjön av O'Neill.

Nya Teatern.
Söndag kl. 1,30 Billighetsmatiné:
LJUGARE-LARS PÅ SANNINGSVALLEN
Varje afton kl. 8:
ANTONSSONS.

Lilla Teatern.
Söndag kl. 1,30 Billighetsmatiné:
JAG GIFTA MIG — ALDRIG!
Varje afton kl. 8,
Lördag och Söndag kl. 7 och 9:
FRUNTIMMERSVECKAN.

Ebba Kjellberg
har återupptagit sina pianolektioner. Storgatan 21 ö. g.
Tel. 17118.
Träffas säkr. 1—2.

Teater.

Nya Teatern har låtit "Den sorglustige barberaren", som visst kom från Danmark, efterträdas av herrskapet "Antonssons" från Finland.

Det måtte icke vara alltför roligt att i våra dagar vara teaterdirektör. En publik som vill ha förryckt roligt à la Chaplin och eljes sitter med runda oförstående ögon, ättiksura teaterrecensenter, som endast trivas om de lyckas försätta andra i sitt eget urusla humör och slutligen teaterförfattare som förlorat förmågan att få ihop en rolig och underhållande pjäs. Man förstår så väl direktör Selander, när han nu vid säsongens slut definitivt stänger sin teater. Men i den motvind han liksom alla andra teaterdirektörer arbetat de allra sista åren har han dock haft hugnaden att känna sig på ett alldeles särskilt sätt omfattad av allmänhetens sympati, inneslutande beundran för hans egen konst och tacksamhet för allt vad han som teaterledare givit både i sceniskt hänseende och som de unga teaterbegåvningarnes intresserade och skicklige uppfostrare. Vid premiären på "Antonssons" togo sig dessa känslor ett spontant uttryck i de applåder för öppen ridå direktör Selander fick mottaga och vilka knappast ville lägga sig.

"Antonssons" som spelar i en liten småstad är en folkkomedi av mera finsk än svensk läggning. Publiken hade emellertid roligt åt åtskilliga av typerna och applåderna kommo både rikligt och starkt. Utom direktör Selander som Wallin hade Helga Carlson en god afton i en av de kvinnliga huvudrollerna.

De oföddas rätt – och de föddas.

Den artikel, som under ovanstående rubrik varit införd i de två senaste numren av Kvinnornas Tidn., har framfört en del synpunkter, som frestat undertecknad till en replik. Icke minst därför att densamma vis å vis moderskapet blottar en på sina håll omhuldad modern kvinnlig uppfattning, som icke bör lämnas utan en gensaga i de kvinnors namn, som betrakta hela denna fråga med helt andra ögon.

Beklagligt nog visar redan en ytlig överblick av vår tid, att kvinnan av i dag blivit en slav under sitt yttre. Man behöver icke vara någon motståndare till smak och elegans för att reagera mot detta ständiga friande till kvinnlig fåfänga och modegalenskap. Den sista linjen, den sista knappen, det sista broderiet, den sista formen på hatten, — allt detta behandlas med en utförlighet och ett allvar som gällde det en verklig livsfråga. Och något mindre synes det ej heller vara för våra damer. De underkasta sig hela detta omsorgens martyrium i den grundfalska föreställningen att på detta sätt mera behaga mannen.

Vilket bottenlöst misstag! Mannen — det lära sig rätt snart de gifta kvinnorna att inse — står fullkomligt främmande och ointresserad av dessa dräktens tusen detaljer, som förorsaka kvinnan så stora bekymmer. Han har en utpräglad smak för det enkla och naturliga, och ställer sig som en avgjord fiende till varje sådan utvikning av modet, som dels är ägnad att skada hälsan, och som dels bidrager att hos kvinnan utplåna det speciellt kvinnliga. Naturligtvis finns det också män, som på grund av sin ställning vilja se husets damer representativt klädda, och andra som genom sina briljanterade och pälsomhöljda kvinnor önska demonstrera vad de kunna kosta på.

Allt detta är ju tämligen ofarligt så länge detta får vara detta. Men när dessa ytliga synpunkter inträngа och få bli av avgörande betydelse för livets innerligaste och djupaste förhållanden, då börjar det bli betänkligt. Förf. till "De oföddas rätt — och de föddas", som synes ha gjort sig till tolk för en viss kategori nutidskvinnor, upplyser om att det hos dessa existerar en motvilja för att föda barn och förklarar denna motvilja bero på deras fruktan att i detta tillstånd icke längre kunna behaga mannen. Hon berör själva den centrala nerven i dessa kvinnors föreställningsvärld med den häpnadsväckande upplysningen: "Mannens intresse står ej till de kvinnor som äro mödrar, och han vill ej själv bli far!"

Det skulle vara intressant att veta ur vilka kretsar T. O. hämtat dessa erfarenheter. Åtminstone ej ur den klass, som i alla tider varit samhällets bärande, nämligen den breda, sunt levande, bildade och traditionerna uppehållande medelklassen. Försök att säga till en man ur denna klass, en familjefar, som erfarit faderskapets lycka, kanske icke en utan flera gånger: Ert intresse står ej till era barns mor, utan ert ideal är den kvinnliga eleganten, som sminkad, pudrad och försnörd trippar omkring på höga klackar och vägrar att störa sin kvinliga skönhet med moderskapet. Och varför i övrigt begränsa oss till en särskild klass! Fråga en prins av blodet om det är förstämning han erfar, när de glädjande tecken börja visa sig, som förråda att ett nytt namn snart skall inskrivas i den furstliga stamtavlan! Eller spörj den enkle mannen i arbetsblusen, om hans kärlek till hustrun förminskas i den stund hon i hans famn lägger det barn som är deras gemensamma! Sannerligen, man har ej sett naturen djupare in i ögonen, om man ens ett ögonblick på allvar kan diskutera möjligheten att denna väldiga, allt människoliv reglerande makt, som heter fader- och moderskap kan influeras eller hämmas av något så ytligt och tillfälligt som synpunkten: "de psykiska lidanden som möta en kvinna t. ex. i storstaden, när hon skall bli mor". Den kvinna som kan känna så är ej mogen att bli mor. Än mer, det förefaller undertecknad som om det brast något av det väsentliga i hennes kvinnliga natur. En sund och äkta fullblodskvinna reflekterar i ett kärleksförhållande säkerligen ej så mycket över sig själv och sina linjer eller över om maken skall älska eller upphöra att älska henne den dag brudklädningen blir för trång. Hon går med naturens egen blindhet till kärlekens fullkomning, och när vissheten klarnar inom henne, att hon skall bli mor genom den man hon älskar, fylles hon av en andaktsfull lycka.

Ett barn — ett liv! Hon tänker det måhända icke i klara ord, men förnimmer att det är ett stort under som vederfarits henne, då hon fått vara med och tända ett nytt liv, foga en ny länk i livets långa utvecklingskedja. Denna visshet utlöser något av det starkaste, finaste och bästa inom henne — hon *vill* barnet med hela sin själ, av hela sitt hjärta. Ja, hon är så mycket kvinna, att hon icke ens skulle kunna älska den onaturlige man, som vägrade henne moderskapets lycka.

En kvinna däremot, som icke vågar bli mor av fruktan att därefter icke kunna utöva samma tjusning på mannen är på något sätt snedvriden i sin känsla och sin uppfattning om livsinnehåll och människovärde. Mänskligheten skulle mycket väl kunna reda sig utan en enda av dessa lyxkvinnor, som existera endast för att behaga, men det skulle uppstå ett tomrum som av ingenting kunde fyllas eller ersättas, om moderkvinnan, hon som med fröjd känner ett liv i sitt sköte och med stolthet ett barn på sitt knä, skulle försvinna från jorden.

Lyckligtvis är detta ej att befara. Den kvinnotyp, T. O. skildrar i sin artikel, äger ännu ingen allmängiltighet. Att nativitetsproblemet fordrar uppmärksamhet och eventuella åtgärder är ett faktum som redan vunnit beaktande över hela den civiliserade världen, men vi skola vakta oss att taga itu med det i galen ända eller söka bekämpa det mot naturens lagar. Och det är närmast vad T. O. åsyftar med sitt förslag om tidiga äktenskap med sent och frivilligt föräldraskap. Mera av behovet påkallat är att vända ungdomens håg till sedlig renhet i väntan på mognad för äktenskapet, som bör åtföljas av föräldraskap just under samlevnadens första år, då kärleken och den psykiska och fysiska kraften hos man och kvinna stå i sin högsta blomning. När sedan all jordisk längtan är tillfredsställd och alla löften infriade blir det sannolikt ingen svårighet för makar med urskiljning och ansvarskänsla att begränsa barnantalet på det sätt som är bäst med hänsyn såväl till dem själva som till de redan födda barnen. Detta torde väl ännu vara normen för de flesta och de lyckligaste äktenskapen. De äktenskap nämligen, där makan vill och får vara helt kvinna, d. v. s. mor, vårdarinna, uppfostrarinna och där maken är så helt man att han "vill bli far", och så helt make att hans intresse står till den kvinna, som givit hans barn livet.

En opponent.

—::—

ORDSTÄV.

Man blir inte rik genom stora inkomster, men genom små utgifter.

*

Bättre väl hängd än dåligt gift.

*

Penningbrist — huslig tvist.

*

Gammal man och ungt viv leva sällan utan kiv.

*

Där misstanken går in, går kärleken ut.

*

Penningar till nöjen ligga alltid överst i portmonnän.

*

Det är i betalda kläder man skall förtjäna pängar till nya.

—::—

Bort från hemmet eller tillbaka dit.

Av *MARGARETA HEIJKEL.*

Det vimlar av "frågor" i denna oroliga tid, vilken synes sakna möjlighet att komma till lugn och harmoni.

En ny skrämmande kvinnofråga har dykt upp och skall antagligen inom kort vara lika brännande i vårt land som annorstädes.

Den har i någon mån redan dryftats i denna tidnings spalter, men förtjänar fortsatt uppmärksamhet. Frågan gäller om de gifta kvinnorna kunna anses äga rätt, eller om en sådan rätt icke kan förnekas dem, om det är försvarligt att de fortsätta med det självförsörjningsarbete de före giftermålet haft, även om deras make har en inkomst tillräckligt stor för hemmets rimliga behov.

Det kan tyckas, som skulle denna fråga angå endast de gifta kvinnorna och avgörandet sålunda tillkomma dem själva.

Detta är emellertid en felsyn. Frågan räknar en mängd intresserade.

Vad kan sägas "*för*" och "*mot*" i denna sak?

De gifta kvinnorna, intresserade av att bibehålla sitt förvärvsarbete, ha åtskilliga skäl att framlägga.

— Vi tycka om vårt arbete, förklara de. Det skulle vara en avsaknad för oss att lämna det.

— Det tilltalar oss att äga en egen god inkomst, så att vi för våra personliga utgifter icke behöva vända oss till våra män.

— Det är en trygghet för oss att behålla vårt självförsörjningsarbete. Vi kunna bli frånskilda, änkor, våra män kunna bli utan inkomst.

— Vårt hem behöver icke bli lidande på, om vi arbeta ute — en legd kraft kan utföra det husliga arbetet. Inte sant, det spelar ju ingen roll för familjens lycka vem som kokar maten, utför diskningen eller tvättar linoleumsmattan? Vad barnen beträffar finns det ju barnsköterskor. För övrigt ha vi ledig tid, då vi kunna ägna oss åt barnens uppfostran.

— Försöker man beskära de gifta kvinnornas handlingsfrihet och hindra dem i deras förvärvsarbete, komma kvinnorna att korsa dessa planer genom att avstå från giftermål och i stället ingå hemliga, fria och barnlösa förbindelser.

— — —

Den gamla och ännu i livet varande kvinorörelsen, vilken, som bekant, ägnat föga uppmärksamhet åt *hemmets* bästa, underskriver i föreliggande fråga alla här ovan framförda synpunkter och tillägger:

— Det är naturligtvis inte särskilt önskvärt, att de gifta kvinnorna i stigande antal fortsätta sitt förvärvsarbete utanför hemmet, men man måste i alla fall räkna med en sådan utveckling. Så farlig för familjen och dess lycka behöver saken verkligen icke bli. Man har visserligen anledning tro, att det rätt snart icke skall stå till buds legd huslig arbetskraft, vilken skall kunna ersätta husmodern. Men det skall alltid finnas andra utvägar. Vi motse t. ex. upprättandet av kooperativa familjepensionat, ordnade för familjer där husmodern fortsätter sitt förvärvsarbete, d. v. s. andelshus med gemensamt kök, gemensam barnkammare, vaggsal o. s. v.

Man erkänner på kvinnohåll, att denna framtidsutsikt kan förefalla "avskyvärd", men, tillägger man tröstande, det är bara gamla fördomar. Den lugna eftertanken säger, att det *jämnviktsläge* mellan makarne som inträder, om båda arbeta utanför hemmet, båda förtjäna pängar, båda äro lika självständiga och leva under alldeles samma förhållanden, bör utgöra en säker borgen för samförstånd och därmed varaktig äktenskaplig lycka.

— — —

Låt oss nu höra vad sakens *motståndare* ha att säga!

Samhället förklarar, att det för att i sin nuvarande gestalt kunna fortbestå, utvecklas och fullkomnas måste bygga på *hemmet*. På mannen som familjefader och familjeförsörjare, på kvinnan som maka, mor och framför allt som ungdomens ansvariga uppfostrarinna.

Vetenskapen förklarar, att ingen anstaltsvård i världen kan ge ett barn allt det som *en mor* ger.

GIV
Martina
och
Maria
Kvinnornas Tidning
på namnsdagen!
Presentkort säljas på tidningens exp. Magasinsgatan 12. Tel. 18070.

HOOVER
Den piskar, medan den sopar, medan den suger.
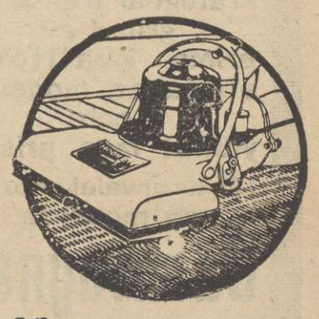
Ni skulle gärna
vilja ha Edra mattor rengjorda varje vecka lika grundligt, som annars endast vår och höst. Det ställer sig emellertid både kostsamt och besvärligt såvida Ni icke har en Hoover, den enda maskin i hela världen, som kan piska Edra mattor inomhus, utan att röra upp damm.
A.-B.
Ferd. Lundquist & Co.
Hoover-avd. Tel. 4614

En spiritistisk seance.

Egendomliga rön.

Finns det någon sanningskärna i spiritismens påstående, att det är möjligt att uppnå förbindelse med "den andra världen?" Hundratals spiritistiska medier ha blivit avslöjade som bedragare, men ändå finns det ett "något", som gjort åtskilliga skarpsinniga och upplysta män helt eller halvt om halvt troende.

Den amerikanske filosofen William James som ägnade tiotal år av sitt liv åt studiet av spiritistiska fenomen och därvid startade som fullständig skeptiker med ett beslut att avslöja humbugen, slutade med att säga: där *är* något, som vi icke kunna förklara.

Conan Doyle, den för sin skarpsinnighet berömde författaren till Sherlock Holmes-historierna är övertygad spiritist. Det samma är förhållandet med sir Oliver Lodge, en av samtidens främste vetenskapsmän med världsrykte och med den franske astronomen Camille Flammarion m. fl.

Med dessa namn som borgen kan det i allt fall försvaras, att man hyser ett visst intresse för spiritismen och åtminstone, om än kritiskt, hör på vad den har att säga.

Någon gång förra hösten besökte den kände isländske författaren Einar K. Kvaran Köpenhamn, där han på inbjudan av Selskabet for psykisk forskning höll ett föredrag med redogörelse för en spiritistisk seance han vid ett tillfälle haft med ett känt medium i London. Föredraget refererades utförligt i "Nationaltidende" och det är ur detta referat vi göra nedanstående sammandrag.

Kvaran besökte tillsammans med en sin son London hösten 1921. De ägde inga bekanta i staden. Ingen fanns sålunda som kände deras familjeförhållanden. Genom tidningen "Light" beställde de en seance med ett känt spiritistiskt medium, mrs Annie Brittain, boende nr 28 S:t Stephans Road, Bayswater. Allt vad som förekom vid seancen nedskrevs undan för undan av Kvaran junior.

Efter att hava suttit tyst med slutna ögon vid pass en minut började mrs Brittain berätta.

Hon sade, att två kvinnor från andra sidan voro tillstädes, båda mycket älskliga. Den ena är äldre, medelhög, kraftigt växt, med breda skuldror, runt ansikte, något lång näsa, blåa ögon, rödlätta kinder. Hon är mycket väl klädd. Hon är förtjust i knypplade spetsar och har sådana på sin klädning omkring halsen. Nu har hon tagit på en annan klädning med ränder på kjolen. Hon har en rätt stor bröstnål. Hon dog mycket hastigt och hade dessförinnan svåra inre plågor.

Den andra kvinnan är ung, högre, smärtare, med längre hals än den andra, vacker. Hon kallar den äldre för mor. Hennes hår är benat åt sidan.

Mrs Brittain försöker nu att ge hennes namn: "Mar — Mary", men säger själv att detta icke är riktigt. Efter en stund: "Mathilde". Hon har två namn, ett av dem helt kort. Hon dog i barnsäng.

Hon for över havet. Hon berättar, att hon träffat er vän, som drunknade. Han har lockigt hår, konstnärshår, vacker panna, rak näsa. Det är ett fördelaktigt utseende. Hon kände honom under jordelivet. Han är starkt byggd, men icke korpulent. Han heter Edvard.

Den här tiden eller inom kort är det en minnesdag, som står i förbindelse med henne. En födelsedag eller en dödsdag.

Det är tre barn alla gossar tillsammans med henne, två helt små och en vuxen. En av dem heter Sig— Sigurdur. En av de andras namn börjar med M.

— Det är något med en kopp te eller kaffe, säger mrs Brittain därefter. Hon visar mig ett par koppar med något rykande varmt och ljust i.

Josef sänder en hjärtlig hälsning.

Mrs Brittain försöker därefter att giva den äldre kvinnans namn utan att lyckas. — Katrin, säger hon med tonvikten på första stavelsen. — Kan det vara Katharine?

Peter — det är någon som heter Peter. Det är en gammal man. Men nu säger hon "stackars Peter", och hon skrattar. Hon skrattar hela tiden.

Därefter säger mrs Brittain namnet på den tredje gossen "Einar" och fortsätter: — Hon talar om en bok, som står i förbindelse med henne, en bok som ni har. Ni läser inte ofta i den boken. Nu skrattar hon igen.

Hon säger, att hon sörjde över att behöva gå bort. Hon kunde inte hjälpa det. Nu gör det inte något. Hon har sitt arbete där hon är. Hon rådde icke för att hon gick bort, fast hon på sätt och vis var skuld till det. Hon är mycket nöjd nu. Fastän hon har sitt arbete, har hon aldrig lämnat er och är ständigt hos er.

Hon skickar en hjärtlig hälsning till en dam i den här världen, en mycket ljuslagd dam, vacker, med runt ansikte, icke särdeles gammal. Hon försöker att ge mig namnet på henne —

Plötsligt ropar mrs Brittain: Mamma! Och efter en stund: "Matta".

— Mamma har det inte riktigt bra, fortsätter mrs B., hon är orolig och bekymrad. Hon är mycket trött i foten.

Det blir skilsmässa från ett hus — men allt blir bra.

Det är en son som heter Percy. Han lever. Hon sänder honom en hälsning. Även till Mathilde. Det har nyligen blivit en förändring i dennas liv. Hon önskar henne lycka.

Hon säger att ni fått ett porträtt av henne efter hennes död. Hon tycker om den plats porträttet fått. Bilden är dock förskönad.

Mrs Brittain meddelar nu att hon icke längre uppfattar gestalterna så tydligt — kraften håller på att försvinna.

Seancen slutar efter att ha pågått jämt en timma.

Kvaran övergår därefter till att skildra de personer och händelser till vilka mrs Brittains uttalanden kunna tänkas hänföra sig.

Han förklarar, att beskrivningen på de båda kvinnorna till punkt och pricka passar in på hans döda hustru och svärmor, särskilt på den sistnämnda, som mrs Brittain så detaljerat beskrev. Hon *var* sådan ifråga om sitt utseende.

Vid ett senare besök i Danmark hos en svägerska får Kvaran veta något, som han tidigare icke känt till, att svärmodern varit i hög grad förtjust i knypplade spetsar, att hon på sin ålderdom haft en klädning med påfallande ränder på kjolen, att hon verkligen ägt den angivna bröstnålen, att hon på ett besök hos en av sina döttrar plötsligt blivit sjuk, att hon haft svåra inre plågor och att döden inträtt mycket hastigt. Allt detta visste Kvaran icke vid tiden för seancen. Den gamla damens namn som mrs B. försökte uttala "Katrin", med känsla av dess felaktighet, var *Karen*.

Kvaran beskriver därefter sin hustru. Hon var ung, 25 år, när hon dog samt mera högväxt, smärtare, med längre hals än modern. Hon benade sitt hår åt sidan. Hon "for över havet" — hon reste nämligen strax efter bröllopet med sin man till Amerika. Hon hette *Mathilde,*

Sänd Eder **Tvätt** till
Tvättanstalten Västkusten
Vegagatan 46. Göteborg. Tel. 44443.
Omsorgsfullt arbete. Snabb leverans.

Denna tidsföreteelse att de gifta kvinnorna i allt större utsträckning och utan tvingande skäl överge hemmet, anförtro dess vård, barnens tillsyn och fostran åt legda främmande personer liksom deras accepterande av tanken på gemensamhetshushåll, gemensamma barnkamrar och vaggsalar sammanfaller nära med tidens kommunistiska strävanden.

Dessa gå som bekant ut på att omstörta det bestående samhället. En av de viktigaste förutsättningarne för att detta skall lyckas är att *hemmet*, samhällets grundval, förstöres. I den kommunistiska staten existerar äktenskaplig förbindelse, men båda makarne äro *skyldiga* att deltaga i arbetslivet. Vad barnen beträffar skiljer staten dem från föräldrarne och låter dem växa upp i de statliga barnhemmens vaggsalar och barnkamrar. Hemmets idé har utplånats. Är det dessa för mänskligheten fördärvliga syften kvinnorna vilja tjäna?

— — —

För de ogifta obemedlade kvinnorna, som arbeta för livsuppehället, är konkurrensen om det knappa arbetet från de gifta kvinnornas sida till verkligt och stort förfång. För de sistnämnda betyder förvärvsarbetet en förbättrad levnadsstandard, för de förstnämnda den enda hederliga utvägen att uppehålla livet.

— — —

Hela den kvinnovärld, både den gifta och den ogifta, vilken vill skydda hemmet och drömmer om dess renässans, är avgjord motståndare till de gifta kvinnornas förvärvsarbete.

Att gifta sig, framhålles det, är för en kvinna icke att upptaga en sysselsättning vid sidan av förvärvsarbetet.

Vår försäljning av barnvagnar växer kraftigt år från år på grund av
prima kvalitéer, eleganta modeller
och
ytterst låga priser.
I år är urvalet enormt av moderna
Barnvagnar

Pris från Kr.
12:—
Besök vår utställning!
A.-B. Carl Johnsson,
Kungstorget 2.

Vitrums FERROL
är det kraftigast aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält fördrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages av såväl barn som vuxna.
Tillverkas å
Apoteket Vasens Apoteksvarucentral Laboratorium, Stockholm.
Originalflaska om 500 gr. Nedsatt pris 3:25.
Fås på alla apotek.
Om Vitrums Ferrol ej finnes på närmaste apotek, tillskriv fabrikanten, Apoteket Vasen, Stockholm.

Apelsinmarmelad
(Smörgåsmarmelad) — (prisbelönt)
i burkar à 1 kr., 6 brk kr. 5:— fraktfritt. Provburk fraktfritt mot 1 kr. i postanvisn. Efterkrav. *Hj. Landins Saft- & Fruktkonservfabrik, Mosås.*

Det är ett *val* hon gör, ett val vars konsekvenser hon på ett redbart sätt måste taga. Hon lämnar ett mindre viktigt yrkesarbete för att ägna sig åt det högre, henne personligen dyrbarare kallet som maka och mor. Det är ett omfattande arbete hon åtager sig, viktiga plikter hon ikläder sig.

Att hon skulle kunna fylla allt detta samtidigt med att hon innehar en avlönad krävande befattning i arbetslivet är uteslutet. *Någotdera* måste åsidosättas och försummas — det blir med visshet icke det avlönade arbetet, inom vilket inga försummelser tillåtas!

Om en kvinna *tror* på sitt äktenskap och är besluten att göra det bästa av det, håller hon icke fast vid det gamla yrkesarbetet som ett slags trygghet i framtida ekonomiskt hänseende. Hon tar modigt risken. Hon tryggar sig till sitt hem. Varför skulle hon vara fegare än andra? De flesta människor förlita sig på *ett* arbete och kasta icke samtidigt ut ett nödankare på något annat arbetsområde.

Och slutligen det icke minst viktiga!

Det naturliga för en man är antagligen att leva som ungkarl d. v. s. utan alla inskränkningar i sin frihet och att använda det livets goda han lyckas erövra, för *egen* räkning.

Det har troligen under tidernas lopp kostat kvinnan ett oerhört arbete att utveckla hans husfaderlighet, hans sinne för hemmet, hans osjäliskhet gent emot hustru och barn, hans offervilliga lust att arbeta för dem.

Vilja nutidskvinnorna att allt detta skall förstöras och utplånas? Har man icke anledning befara, att de gifta kvinnorna med sitt förvärvsarbete skola framalstra en ny självisk manstyp, som skall *fordra* att kvinnan bredvid sitt humoderliga kall delar den försörjningsbörda för hemmet, som rätteligen bör åligga mannen ensam?

Kan man sanningsenligt säga, att de gifta kvinnornas förvärvsarbete i full utsträckning är *frivilligt?* Och skall icke denna redan nu ganska tvivelaktiga frihet efter hand övergå i *tvång?*

— — —

Ja, detta torde i stort sett vara de synpunkter man på olika håll anlägger på denna viktiga tidsfråga. Jag överlämnar dem härmed för begrundan och eventuellt bemötande till denna tidnings läsarinnor.

——::——

Poliskonstapeln: — Laga att ni kommer bort här ifrån. Raska på nu! Nå, hur går det?? Det kan ni väl förstå, att ni inte kan få stå så här alldeles inpå eldsvådan och se på.

Mängden knorrar: — Men den där karen står ju mycket närmare än vi och han får vara i fred?

Konstapeln: — Tacka för det! Tacka för det! Det är ju *hans* eldsvåda!

——:——

Doktor Abrams magiska låda.

Vi lämna gärna plats för nedanstående vilket torde vara av intresse för mången. Författarinnan, en högt bildad dam och synnerligen omdömesgill är personligen känd av redaktionen.

I ett föregående nummer av Kv. Tidning talades om ovanstående "låda". Som undertecknad begagnat sig av den för att söka bot för ett svårt nervöst lidande kan jag ge några upplysningar om denna nya läkemetod — den elektroniska. Alltsedan Adams tid har mänsklighetens fysiska tillstånd försämrats, och varje generation har ärvt den föregåendes ökade svaghet och sjukdom, som lett till förtidig död. Medellivslängden lär nu vara omkring 40 år. Vår tids män och kvinnor leva under stora svårigheter, och de som kunna, söka i allt större antal begagna sig av d:r Abrams elektriska reaktioner, diagnosmetod och behandling för att få den lindring eller hälsa, som de länge förgäves sökt på annat håll.

D:r Abrams diagnos har visat sig överlägsen alla hittills gjorda. Han anser ett symtom vara en försvarsåtgärd av kroppen mot något främmande som trängt sig in. Genom *Era*, = elektriska reaktionen av Abrams, som den engelska termen lyder, kan man upptäcka en börjande kräfta, innan den blivit mer än en förtätning av huden. Liksom barometern förutsäger storm, så kan cellernas sjukliga förändringar förutses och hämmas. Men vår kropp består ej ytterst av celler utan av elektroner, av vilka det antas att det materiella världsalltet också är uppbyggt. Detta visade d:r Thompsson för 40 år sedan. Den teorien är inte ny; det är bara vi, som inte har reda på den.

Att vibrationer kan bota sjukdom beror på att varje föremål har sin egen vibrationshastighet, olika i hälsa och sjukdom, och om man tillför en sak vibrationer, som äro likartade med dess egna, sättes denna i starkare vibration, som t. o. m. kan upplösa den. Sångaren Caruso kunde genom att knacka på ett vinglas och avlyssna dess ton = vibration och sedan sjunga den tonen i glaset, splittra det i småbitar.

Den låda genom vilken strömmen från det elektriska batteriet modifieras till att passa för olika sjukdomar kallas oscilloclast och varje patient har en sådan på ett bord bredvid sig. Elektriska vågor inverka endast på föremål som vibrera i samklang med dem och genom att med vår sjukdom likartade vibrationer införas i vår kropp, neutralisera de sjukdomens vibrationer.

Abrams upptäckt inskränker sig emellertid ej till detta, utan han har med verklig intuition förstått att såsom grund för behandlingen låta mjälten påverkas av de elektriska strömmarna. Och vi minnas, att vetenskapen för ganska länge sedan fann, att mjälten tillverkar de vita blodkropparne, som uppbygga och vidmakthålla vår kropp, att de äro livets bärare s. a. s., så förstå vi den stora betydelse det har, att detta organ tillföres energi från det elektriska batteriet. Det är nog detta, som gör att engelska läkare tala om upptäckten av livskraften — elektricitet i alla former är världsalltets liv, och vi äro alla elektriska fenomen.

D:r Abram fann olika vibrationer, som bota omkring 20 sjukdomar. Mer hann han ej innan han dog. Jag har själv sett tuberkulos i båda lungorna efter spanska sjukan fullständigt botad. Även perniciös anämi, kräfta, sockersjuka, åderförkalkning äro några andra sjukdomar; ärvtlig belastning av nervsystemet hos mig själv har nästan försvunnit. För dem, som vilja försöka metoden finns ett Elektroniskt institut i Stockholm sedan 1 år tillbaka, beläget vid Hjorthagsvägen 11. Det förestås av d:r Axell som själv studerat hos Abrams och som tillsammans med en stockholmsläkare sköter patienterna.

A. R.

——::——

Alla som köpa
SPISBRÖD
från
Göteborgs Ångbageri
säga att det är
främst i skörhet och god smak.

Hotell & Pensionat
Clara Johansson.
Kungsgatan 51, Stockholm.
Ljusa hemtrevliga rum. Moderata priser. Förstklassigt! Centralt!
Rikstel. 13554. Norr 24241.

Augusta Petersons Damfrisering
rekommenderas.
S. Hamngatan 59. Göteborg. Tel.: 4692.

BERTHA ANDERSON
15 Korsgatan, Göteborg.
Stort urval av vackra **Ylletyger, Viyella** i ylle och bomull, **Bomullsflaneller.** Handvävda, färgäkta **Bomullstyger, Hvita Väfnader,** bästa fabrikat. **Strandkoftor, Lahmans Tricotunderkläder, Strumpor, Underkjolar, Snörliv, Reformliv, Näsdukar, Allmogegardiner,** stort urval, **Möbeltyger, Borddukar,** stor sortering, vackra mönster, **Linneduktyger,** bästa fabrikat. **Handdukar, Sängtäcken, Filtar, Sticktäcken. Prima Ylle- och Bomullsgarner.**
Å helt stycke 10 %, samt å stufvar. • Till Tricotstickerskor lämnas rabatt å garner.

Nytta och nöje.

Önskar ni en verkligt trevlig sysselsättning att gripa till på lediga stunder, så lär er bokbinderi. Det är ett av de roligaste och med hänsyn till de vackra resultaten tacksammaste förströelsearbeten man kan hitta på. Kurser i bokbinderi givas som ni ser i vår annonsavdelning av fröken Skiöld, Skanstorget 10. Närmare upplysningar lämnas pr tel. 14437.

Vi säga av uppriktigt hjärta: Försumma icke tillfället att bli amatörbokbindare!

——::——

Musikens inverkan på hårväxten.

Sedan långt tillbaka skall man ha iakttagit, att musiken utövar ett stort inflytande på hårväxten, skriver en fransk tidning. Icke utan anledning visa oss därför karikatyrerna stora konstnärer med en hårväxt, på vilken t. o. m. själva Absalon skulle kunna se med avundsjuka — jämför t. ex. Paganini, Liszt och Paderewski o. s. v. Det anses numera fastställt, att stråkinstrument inverka gynnsamt på hårväxten, under det att mässingsinstrument utöva en förstörande inverkan på håret, så att de stackars musikanternas huvud om få år icke så litet likna en biljardboll. Å andra sidan skall erfarenheten ha visat, att blåsinstrument av trä ha varken gynnsamt eller ogynnsamt inflytande på håret. Vilken verkan pianospelet kan ha, därom nämnes ingenting närmare. Så mycket är emellertid känt, att håret vid en viss sorts pianospelning står på ända, i detta fall dock icke på den musicerande personen, utan på åhörarna.

Bokbinderi
Billig och grundlig undervisning erhålles av Fr. EVA SKIÖLD, Skanst. 10.
Närm. tel.: 14437.

En rättelse. Undertecknad gick i sin studie "Hjältesagan", förra numret, illa åt hr Küsel. Han förtjänade det, men *nu* förtjänar han en rehabilitering! I andra avdelningen av filmen Karl XII återser man Küsel, för omanlig att bli krigare, som trosskusk. En sorglig skepnad. Men även hos honom vaknar i farans stund det svenska hjältemodet, och han stupar i striden för att rädda en landsman ur rysk fångenskap. Hans Küsel, en gång en sprätt, en narr, en vekling, en kruka dör som en hjälte och röner den välförtjänta hedern att sex ärehöljda karoliner blotta sitt huvud inför honom i erkänsla för vad han gjort.

Den fundersamma.

BREVLÅDA.

Madame B., Madrid. Edert brevkort vållade adressaten ett svårt huvudbry men slutligen öppnades hennes ögon och hon förstod, mycket road, vad saken gällde. Hon tackar. — Red. gläder sig över den manlige läsarens intresse. En samfälld hälsning!

R. M—n, Svenljunga. När blir det utlovade besöket av?

W. L., G. S., M. H. Vi tacka men måste avböja.

L. D. Nej, inga vinterdikter mera. Vi ha nu definitivt övergått till *vår*dikterna. Efter den 1 april ämna vi släpna fram sommarskalderna, som få fritt spelrum ända till 1 okt. Det kommer nämligen att bli en lång vacker solig sommar.

Bröstkaramellen
Välgörande
Välsmakande
Överträffad
ENGELBREKT
Lagligen skyddad
Endetillverkare
A.-B. Karamellfabriken Engelbrekt, Örebro.
Säljes överallt i påsar om 1 hg. à 50 öre.

Orsaken
till att YvY-tvålen användes i nästan varje hem är den behagliga mildhet, som är utmärkande för YvY-tvålen och som framträder redan vid första begagnande såsom en fläkt av skönhet och något förnämligt. Använd dagligen YvY-tvål.
Pris 1 kr.
A.-B. YvY-FABRIKEN
YSTAD

SWALANDERS KAFFE
KUNGSGAT. 17. TEL 3658 KORSGAT. 13. TEL 5167.
BAZAR ALLIANCE 132-133 NILS ERICSONSGAT. 24

som mrs B. sade, men också *Maren*, Mrs B. gav namnet Mar — Mary men förstod att namnet icke var riktigt.

Kvaran talar därefter om de tre gossarne, två små och en vuxen, som mrs B. såg bredvid den unga kvinnan.

Den ene av de två minsta hade hon kallat Einar, den andres namn skulle börja med M. och den vuxne gav hon namnet Sigurdur.

Kvaran berättar, att han med sin bortgångna hustru hade två söner, båda döda i det första levnadsåret. Den ene hette *Einar* och den andre *Matthias*. Med sin andra ännu levande hustru hade han en son, som dog 15 år gammal. Han hette *Sigurdur*. Att en engelska kunde uttala detta isländska för henne helt säkert fullständigt obekanta namn måste, framhåller Kvaran, betraktas som mycket egendomligt.

Den unga kvinnans utsago, att hon på sätt och vis själv vållat sin död, finner Kvaran märkligt. Hans hustru dog nämligen i barnsäng, av barnsängsfeber. Hon ville inte ha en läkare utan tog en barnmorska. Läkarne sade sedan, att barnmorskan påfört henne den smittosamma sjukdom varav hon dog.

Mrs Brittain talade om en snart inträffande minnesdag. Seancen ägde rum den 21 okt. Den 21 nov. var fru Kvarans dödsdag.

Den bok som nämndes i seancen och som hade samband med den bortgångna, men sällan lästes av Kvaran kunde möjligen vara en kokbok, som han gömt kvar. Meddelandet hade ju haft en påfallande skämtsam karaktär.

Kvaran fick verkligen ett porträtt av hustrun efter hennes bortgång. Det hade sin plats på väggen i hans arbetsrum.

— Så långt, säger Kvaran, måste man medge, att mrs Brittains uttalanden synnerligen väl passa in på de honom närstående kvinnorna.

Sedan kommer han till mrs B:s uppgifter om de koppar med "något rykande varmt i", som de båda andegestalterna visade henne. Vad ha de velat säga därmed? Han försöker en förklaring men erkänner, att den kanske ingenting betyder för andra.

Under det Kvaran och hans hustru bodde i Winnipeg, Amerika, hade de vanligen ingen hjälp i huset. Vintern var mycket kall och Kvaran brukade gå upp på morgnarne och koka kaffe, som han sedan bjöd hustrun på sängen. Hon fäste stor vikt vid denna lilla uppmärksamhet och skrev därom till sin mor i Danmark. När Kvaran flera år senare besökte sin svärmor, visade det sig att denna bagatell på ett utomordentligt kraftigt sätt bitit sig fast i hennes minne. Det vittnade, enligt hennes förmenande, om hur "god" Kvaran varit mot hennes dotter. Under hans besök ville svärmodern nästan varje timme bjuda honom på kaffe.

Kvaran anser, att historien med kopparne och den varma drycken egentligen var det bästa identitetsbevis de båda kvinnorna kunde lämna.

Mrs Brittains beskrivning på Kvarans drunknade vän Edvard stämde i varje detalj.

Den "Joseph", som vid seancen framförde en hälsning, kunde vara en bror till Kvaran, död för ett tjugutal år sedan.

Så är det namnet "Peter", mrs B. nämner. "Det är en gammal man". Den bortgångna fru Kvarans far, som dog vid hög ålder, hette Peter.

— Men, tillägger Kvaran i sin berättelse, sedan är det, som komme det något nytt i förbindelse med namnet Peter. Mrs Brittains ord falla: "Men nu säger hon (d. v. s. den unga kvinnan) Stackars Peter, och hon skrattar. Hon skrattar hela tiden".

— Nåväl, min döda hustru hade en bror Peter som ännu lever. Hon var innerligt fästad vid honom. När hon flyttade över till Amerika var han i konfirmationsåldern. Det var en ovanlig pojke, utrustad med glänsande egenskaper och hon kunde sitta och tala om honom i timtal. Hon brukade skratta mycket, när hon berättade dessa historier, men det var kärlekens ömma skratt, som ligger gråten nära. De båda syskonen levde ju så långt från varandra.

— Den dam, till vilken den unga kvinnan vid seancen sände en hälsning, måste ha varit min nuvarande hustru. Beskrivningen passar in på henne. Mrs Brittain lyckades icke säga hennes namn men utropade ju till sist "Mamma".

— I själva verket, säger Kvaran, går min hustru under detta namn. Jag kallar henne alltid så, hennes barn göra det självfallet, men även några av husets vänner.

Sedan nämndes vid seancen namnet "Matta" och den osynliga damen sänder en hälsning till Mathilde. — Jag har en dotter i mitt andra äktenskap, Mathilde, uppkallad efter min första hustru. Inom familjen kallas hon alltid "Matta". Både det verkliga namnet och smeknamnet kunde sålunda mrs Brittain ge.

Slutligen återstår från seancen ett namn "Percy". Det sändes en hälsning till Percy.

— Om, säger Kvaran, min hustru skulle kunna tänkas sända en hälsning till någon utanför familjekretsen så borde det vara just till *Percy!*

Han var en liten pojke den gången vi bodde i Winnipeg. Varje dag de 9—10 sista månaderna min hustru levde var hon tillsammans med honom, och hon höll övermåttan mycket av honom. Jag har icke sett honom på 27 år och hade nästan fullständigt glömt bort honom. Han torde ännu leva i Canada.

— Även det övriga mrs Brittain sade sammanföll med verkligheten, ehuru jag *då* icke kände till allt. T. ex. hennes ord: "Mamma har det inte bra, hon är orolig och bekymrad. Hon är mycket trött i foten".

Det*var* också en viss ängslan hos oss med anledning av att vi skulle lämna ett hus, det *hade* inträffat en stor förändring i min dotter Mathildes liv o. s. v.

Efter att hava slutat sin redogörelse frågar Kvaran hur man skall kunna förklara, att en för honom obekant engelsk dam, vilken han sammanträffar med en timmes tid under ett tillfälligt besök i London och som icke har den ringaste kännedom om hans person, kan draga fram en sådan massa detaljer ur hans eget, hans döda hustrus och hans övriga anförvanters liv? Icke ens en nära vän skulle ha kunnat göra det.

Varifrån hämtade mrs Brittain sin ingående kunskap?

Från andevärlden eller på tankeöverföringens väg från Kvarans eget minne, från hans tankar? Den sistnämnda förklaringen räcker icke till. Det fanns detaljer, som Kvaran vid seancen icke kände till och som han fick veta först när han längre fram kom till Köpenhamn och hem till Island. Mrs Brittains undermedvetande skulle sålunda varit i stånd att leta reda på okända personer i främmande länder och rannsaka också deras tankar och hågkomster.

Kvaran ansluter sig för egen del till den *spiritistiska* förklaringen.

——::——

GYNNA VÅRA ANNONSÖRER medelst inköp!